

Ministerie van Financiën

T.a.v. de heer W.B. Hoekstra, minister van Financiën

Korte Voorhout 7

Postbus 20201

2500 EE DEN HAAG

Upload via:

<https://www.internetconsultatie.nl/wettoekomstaccountancysector/reageren>

Grant Thornton

Accountants en Adviseurs B.V.

Flemingweg 10

Postbus 2259

2400 CG Alphen aan den Rijn

T 088 - 676 90 00

F 088 - 676 90 10

www.gt.nl

Alphen aan den Rijn, 16 september 2021

Referentie: MWE/BJO/TBU

Betreft: Wetsvoorstel Wet Toekomst Accountancysector

Geachte heer Hoekstra,

Wij hebben kennis genomen van het wetsvoorstel Wet Toekomst Accountancysector, hierna: het wetsvoorstel. Bijgaand doen wij u onze reactie toekomen op het genoemde document. Wij zullen ons in onze reactie beperken tot die onderwerpen waarover wij onze visie graag onder uw aandacht willen brengen.

Aanleiding

Grant Thornton is graag bereid om een bijdrage te leveren aan het duurzaam verhogen van de kwaliteit van de wettelijke controle. Tegelijkertijd zien wij het risico dat algemene maatregelen worden opgelegd aan accountantsorganisaties van diverse omvang, en vragen wij om aandacht voor de proportionaliteit van de genomen maatregelen voor het geheel van de groep accountantskantoren waarop deze van toepassing zijn.

Vaststelling, rapportage en publicatie audit quality indicators

Om de AQI's voor accountantskantoren werkelijk te laten functioneren als een prikkel om haar resultaat op de AQI's op het niveau van de accountantsorganisatie en het opdrachtniveau telkens weer te verbeteren, en inzichtelijk te maken op welke punten eventueel moet worden bijgestuurd is het naar onze mening van belang duiding te geven aan de uitkomsten van de AQI's, zodat de gebruiker de uitkomsten per kantoor kan interpreteren en wegen. Het gemiddelde van de groep is naar onze mening onvoldoende prikkel om onderscheidend te zijn op het gebied van kwaliteit.

Wij zijn van mening dat de evaluatie van de AQI's direct bij de opzet van het dashboard kan en moet worden vormgegeven. Om te komen tot goede input voor de evaluatie zouden wij willen voorstellen in het dashboard de mogelijkheid in te bouwen om bezoekers van het dashboard te bevragen over zaken als achtergrond van de gebruiker, de informatie die werd verwacht van het dashboard, de gebruikte AQI's om tot een oordeel te komen, en in hoeverre het dashboard heeft

Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V. is lid van Grant Thornton International Ltd (Grant Thornton International).

Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V. is ingeschreven bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 28105565. Op al onze diensten zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag, van toepassing. Op verzoek ontvangt u een exemplaar van deze voorwaarden. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat is vermeld in de algemene voorwaarden.

voorzien in de informatiebehoefte van de gebruiker. Zo kan inzicht worden verkregen in de gebruikersgroepen van het dashboard, in de informatie die voor deze gebruikersgroepen het meest relevant is, en de mate waarin de gedefinieerde AQI's aan deze behoeften voldoen.

Versterking governance grootste accountantsorganisaties

In het voorstel voor de uitbreiding van de bevoegdheden vragen wij aandacht voor de definitie van diverse begrippen, zoals 'winstuitkering', 'aanmerkelijk aantal werknemers', 'duurzame samenwerking' '25% van het eigen vermogen'. Deze begrippen zijn in de voorliggende teksten onvoldoende duidelijk gedefinieerd.

Om die reden bevelen wij aan meer uniform toepasbaar begrippen te gebruiken voor deze bevoegdheden, zodat recht wordt gedaan aan de doelstelling waarmee de bevoegdheden worden uitgebreid.

Anderzijds zijn wij ook van mening dat het goed is om de effectiviteit van het interne toezicht door een Raad van Commissarissen te evalueren. Er zijn diverse accountantsorganisaties waar al een dergelijk orgaan functioneert, zodat een dergelijke evaluatie reeds kan worden vormgegeven. Ook na de uitbreiding van de bevoegdheden van een Raad van Commissarissen is het aan te raden de effectiviteit van deze uitbreiding te evalueren.

Aanwijzingsbevoegdheid voor ondernemingen en instellingen zonder accountant

Wij begrijpen het standpunt dat bij iedere controleplichtige organisatie een wettelijke controle moet worden uitgevoerd. Echter vinden wij het toekennen van een aanwijzingsbevoegdheid aan de beroepsorganisatie voor elke controleplichtige onderneming niet proportioneel als oplossing voor het beperkte aantal gevallen waarin zich dit recent heeft voorgedaan, mede omdat alle incidenten OOB's betroffen.

Het toekennen van een aanwijzingsbevoegdheid aan de beroepsorganisatie vormt naar onze mening ook een risico als het gaat om onze verplichting een beheerste en integere uitoefening van ons bedrijf te waarborgen (Wet Toezicht Accountantsorganisatie, artikel 21). Met name ziet dat op keuzes die een organisatie maakt in haar eigen beleid op het gebied van cliëntacceptatie, bijv. de keuze om te specialiseren in bepaalde branches, of risico's op het gebied van integriteit van (het management van) de onderneming te laten leiden tot het niet accepteren van een controleopdracht.

Een controleverklaring wordt ondertekend door een individuele accountant, niet door de accountantsorganisatie waaraan de beroepsorganisatie een controleopdracht zou mogen toewijzen. Deze accountant is individueel verantwoordelijk voor de opdrachten die deze accountant accepteert. Nadat een controleopdracht is toegewezen door de NBA, zal dus ook binnen de accountantsorganisatie een accountant moeten worden aangewezen die de controleopdracht kan 'accepteren', volgens de geldende beroepsregelgeving en rekening houdend met de beschikbare mensen en middelen. Deze accountant loopt dan ook een individueel risico in het licht van de uitoefening van zijn beroep, dat aan de accountant wordt opgelegd door de accountantsorganisatie.

Op dit moment is ons niet duidelijk welk effect het invoeren van een aanwijsbevoegdheid zal hebben op onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Verzekeraars steunen op de procedures die een accountantsorganisatie heeft met betrekking tot de cliëntacceptatie. Als deze procedures buiten werking kunnen worden gesteld als gevolg van een aanwijzing door de beroepsorganisatie, zal dit ook effect hebben op het risicoprofiel van een accountantsorganisatie bij een beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar.

Wanneer de NBA haar aanwijsbevoegdheid uitoefent zal ook duidelijk moeten zijn voor welke periode(n) deze aanwijzing geldt, en zal de aanwijzing transparant moeten zijn voor het maatschappelijk verkeer. Wij vinden ook dat er aanvullende waarborgen moeten worden getroffen

ter bescherming van de individuele accountant. Gedacht kan worden aan een externe OKB-procedure (bijv. door de AFM), of aan de werking van het tuchtrecht in gevallen waarin sprake is geweest van aanwijzing, in plaats van opdrachtacceptatie.

Vereenvoudiging en versterking toezicht

Een accountantsorganisatie is verantwoordelijk voor het vaststellen en in stand houden van een toereikend systeem van kwaliteitsbeheersing, dat een redelijke mate van zekerheid geeft dat de accountantsorganisatie en de verbonden accountants en andere medewerkers zich houden aan de relevante wet- en regelgeving, waaronder de beroepsstandaarden, en dat de afgegeven accountantsverklaringen passend zijn in de gegeven situatie.

Wanneer bij een onderzoek naar een individuele controle wordt geconstateerd dat de afgegeven accountantsverklaring niet passend is in de gegeven situatie, danwel de beroepsregelgeving niet is nageleefd, kan de AFM de vraag stellen in hoeverre deze fouten het gevolg zijn van omissies in het systeem van kwaliteitsbeheersing van de accountantsorganisatie. Tevens kan de AFM onderzoek doen naar die aspecten van het kwaliteitsbeheersingssysteem die een ernstige tekortkoming in de uitgevoerde controle hadden moeten voorkomen. Naar onze mening zal pas na het uitvoeren van dat onderzoek een conclusie kan worden getrokken over het systeem van kwaliteitsbeheersing van de accountantsorganisatie.

Wanneer het kwaliteitsbeheersingssysteem zodanig moet worden ingericht dat het 'waarborgt' dat ernstige tekortkomingen in wettelijke controles worden voorkomen, doet dat geen recht aan de individuele verantwoordelijkheid van de accountant die binnen dat kwaliteitsbeheersingssysteem de werkzaamheden uitvoert, noch aan de eisen die redelijkerwijs aan een intern kwaliteitsbeheersingssysteem kunnen worden gesteld. Een dergelijk systeem kan geen 100% zekerheid (waarborg) bieden dat er geen fouten worden gemaakt door de mensen die werkzaam zijn voor en bij de organisatie.

Met vriendelijke groet,

Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V.

M.J.J. Welsink RA

N.H.B. Jonker RA